

MÜZE KOLEKSİYONU YÖNETİMİ VE KORUMA DÜZEYLERİ

MÜZE KOLEKSİYONU YÖNETİMİNİN KAPSAMI

Müze koleksiyonunun yönetimi ile ilgili tüm etkinlikler, ICOM tarafından yapılan müze tanımını işler hale getirmek, müzenin var olma amacını ve geleceğe yönelik hedeflerini belirleyerek, gelişimini ilkelerle belirlenmiş bir program dahilinde sağlamayı amaçlar.

Müze, kâr amacı gütmeksizin toplumun ve onun gelişiminin hizmetinde ve halka açık olan; çalışma, eğitim ve zevk amacıyla insanlığa ve çevresine ait maddi delillerden sergiler oluşturan, (sergilenen kültür varlıklarını) koruyan, araştıran, tanıtan daimi kuruluştur.

Bu bağlamda koleksiyonla ilgili olarak ele alınması gereken başlıklar:

Müzenin varlık nedeni “ müze koleksiyonu” olduğuna göre, her müzenin koleksiyonunu nasıl değerlendireceği, genişleteceği, kullanacağı, belgeleyeceği ve koruyacağına dair ilkeleri olması kaçınılmazdır. Bu ilkeler belirlenirken:

MÜZE KOLEKSİYONU YÖNETİMİ İÇİNDE KORUMANIN YERİ

Müze koleksiyonunun yönetimi ile ilgili ilkeler tek tek ele alındığında, aslında her birinin doğrudan koleksiyonun korunmasını etkileyen, hatta koruma konusundaki etkinliklerin kapsam ve içeriğini tanımlayan nitelikte olduğu görülür.

Koleksiyonun kapsamını tanımlamak:

Koleksiyonun nasıl değerlendirileceğini (kullanılacağını)

belirlemek:

Koleksiyonun hangi amaçla, kimler tarafından, nasıl ve ne süreyle kullanılacağının bilinmesi koruma açısından koleksiyon yönetiminin en önemli öğelerinden birini oluşturmaktadır.

Koleksiyonun hangi kaynaklardan ve hangi hızla genişleyebileceğini öngörmek

Koleksiyonun belgelenmesine ilişkin ilke ve yöntemleri

belirlemek:

Koleksiyonun korunmasına ilişkin ilkeleri belirlemek:

I. Düzey: Müze koleksiyonunun durumu ve koleksiyonun bulunduğu ortamın çevre koşulları hakkında bilgi sahibi olmaya yönelik inceleme ve belgeleme çalışmaları:

Bu düzeyde yapılacak koruma çalışmaları şöyle sıralanmaktadır:

II.Düzey: Müze koleksiyonunun önleyici koruma yöntemleri ile koruma altına alınması:

Söz konusu önleyici koruma yöntemlerinin uygulanmasının koruma uzmanı kadar müze araştırmacılarının da görevi olduğu unutulmamalıdır. Bunun yanısıra, temizlik görevlileri ile müze araştırmacılarına taşıma vb. işlerde yardımcı olan personelin de özellikle objelere nasıl muamele etmeleri gerektiği konusunda bilinçlendirilmiş olmaları koşuldur.

III.Düzyey: Müze koleksiyonunun etkin koruma yöntemleri ile koruma ve onarımı:

Etkin koruma işlemlerinin koruma uzmanları tarafından müze bünyesindeki koruma laboratuvarında, gerçekleştirilmesi ideal olmalıdır. Ancak, her müzede donanımlı bir koruma laboratuvarının kurulması ekonomik yetersizlikler nedeniyle zorlaşmaktadır. Bu durumda, etkin koruma işlemlerinin gerektiği gibi ve geciktirilmeden yürütülebilmesi için iki aşamalı bir çözüm önerilebilir:

- Müze bünyesinde yer alacak ve temel koruma işlemlerinin yapılacağı bir koruma işliği,
- Müze işliğinde gerçekleştirilemeyecek denli kapsamlı ve karmaşık etkin koruma işlemlerinin gerçekleştirileceği bölge (veya merkez) koruma laboratuvarı.